

H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II
Danmarks regent

Dato

31. december 1994

Sted

Christian 9. Palæ, Amalienborg

1 Det er sidst på året, det er sent på dagen, sent i århundredet. Det stemmer til eftertanke.

5

Ser vi hundrede år tilbage for at sammenligne den tid med vor, er det den herskende optimisme, der falder i øjnene. De fremskridt, som videnskab og teknologi allerede havde gjort, varslede om bedre og bedre tider. Man så fremad med fortrøstning. Der lå et strålende lys over fremtiden, det 20. århundrede skulle blive det bedste nogensinde for menneskeheden. Blåøjet optimisme, synes vi i dag. Naiv fremskridtstro. For, ak, hvad bragte den fremtid? Konflikter både indadtil og udadtil, opløsning, krige, større og værre end nogensinde før. Rædsler, rådløshed.

15

I dag ved indgangen til 1995 har vi sværere ved at få øje på stråleglansen over det 21. århundrede. Teknologi såvel som videnskab gør nok store fremskridt, men viser også risikoen for misbrug, for uoverskuelige konsekvenser af vor formåen, for katastrofale følger af vore gode hensigter.

25

Nej, blåøjede vil vi ikke være. Tør vi overhovedet være optimister? Men lad os alligevel ikke vrænge bedrevide af 1890'ernes fremtidstro. Lad os lægge mærke til den fortrøstning og de visioner, som den rummede. Lidt lysere tro på

30

fremtiden ville måske være godt, ja sundt, også for os. Lad os prøve at lære noget af dette kaotiske århundrede, som vi har mishandlet så grumt. Jeg tror ikke, det var optimismen som sådan, der fik så meget godt til at løbe af sporet. Det var snarere deri opfattelse, at den strålende fremtid ville komme helt automatisk.

35

Konsekvensen af den indstilling blev jo, at det, der gik galt, altså var uundgåeligt. Vi glemte, at det drejer sig om mennesker, ikke vulkaner eller flodbølger. Og hvor der er mennesker, er der altid vilje med i spillet, gode såvel som dårlige. Den enkeltes vilje, den enkeltes mulighed for at vælge, og dermed den enkeltes ansvar, det ansvar som ingen kan unddrage sig - end ikke ved at løbe fra det.

45

Det er måske derfor begreber som etik og moral i disse sene år af det 20. århundrede begynder at dukke op i den offentlige debat, både herhjemme og i udlandet. Vi véd jo godt, at vi har et ansvar, selv om vi så gerne skyder det fra os, idet vi tænker: Der sker for meget omkring os. Vi orker ikke at følge med og engagere os i det alt sammen. Det hele er blevet så stort og indviklet. Det må andre hellere tage sig af.

55

Men vi kan ikke overlade ansvaret til andre, lige så lidt som vi kan lade andre leve vort liv. Vi kan heller ikke vente på, at nogen giver os ansvaret, eller vente på at alle bliver enige om, hvori det består.

65

Ansvaret er vores, dit og mit - og vi har det nu! Her kan vi ikke bare sige: 'Det skal jeg nok tage ansvaret for', for det betyder, at andre ikke skal blande sig - eller: 'På eget ansvar', der betyder, at jeg ikke gider at blande mig. Det drejer sig

70 om selve grundlaget for vort samfund og for det, vi kalder vor kultur, nemlig troen på det enkelte menneskes værd. Troen på, at hvert enkelt menneske betyder noget, og at hver enkelts indsats gør en forskel.

75

Hvis vi lukker os om os selv - hver for sig eller som samfund - isolerer vi os fra vore medmennesker. Så er vi løbet fra ansvaret. Ansvarsfølelsen er trådene i et net, som binder os mennesker sammen - i familien, i vort land, ja ud over
80 verden.

85 1994 har været lidt af et mærkeår i min familie. Min søster, prinsesse Benedikte, fyldte 50 i april, og i juni fejrede vi prins Henriks 60 års dag. Det har rørt ikke blot min søster og min mand, men hele familien, at så mange har sluttet op om de to festdage. De varme følelser, som da kom til udtryk, er en kilde til glæde og inspiration for os alle sammen.

90

Selv kan jeg ikke se tilbage på dette år uden at takke for al den deltagelse og
95 hjertelige omsorg, der fra alle sider er blevet vist mig i sommer under min sygdom. Det har været med til at gøre denne dejlige sommer uforglemmelig og fylder mig stadig med en stor taknemmelighed, nu da jeg er helt rask.

100

Kronprinsen og prins Joachim har tilbragt en stor del af det forløbne år i udlandet. Der har de ved mange lejligheder været sammen med danske og ofte mødt mennesker med danske rødder. Endnu en gang er det blevet bekræftet,
105 hvor nære og varme bånd, der går mellem dem derude og os herhjemme. Til dem alle sammen går mine nytårsønsker og min hilsen med en tak for, at de stadig vil kendes ved deres arv, sommetider gennem generationer.

Den samme trofasthed, om end på en ganske anden historisk baggrund, viser de danske syd for grænsen. Med deres dobbelte tilhørsforhold og deres altid
 115 værdige holdning kan de ses som et eksempel for mange i andre dele af verden. Jeg ønsker dem et godt nytår.

Ved årsskiftet sender jeg også mine nytårshilsener og gode ønsker til Grønland, hvor jeg igen i år fik lejlighed til at gøre et kort besøg, og hvor jeg også mere privat oplevede østkystens fantastiske natur under mit besøg hos Sirius-
 patruljen.

Mange gange i det forløbne er mine tanker gået til Færøerne, for det er
 130 vanskelige tider for det færøske samfund, og det mærkes i hvert enkelt hjem. Mit nytårsønske for Færøerne skal være, at ikke modløshed, men nyt mod må præge det nye år. Jeg ønsker et godt og glædeligere 1995.

I mere end en generation har Danmark, som medlem af det internationale samfund, påtaget sig det ansvar at være aktivt med i fredsbevarende og humanitære aktioner overalt i verden. På snart fjerde år gør danske soldater nu
 140 tjeneste i det kaotiske tidligere Jugoslavien. De har vist sig selv og deres land, hvordan et ansvar kan bæres, nøgternt og roligt under meget vanskelige forhold, og med stor personlig risiko. Når jeg sender min nytårshilsen til dem, tænker jeg også på deres familie og på de nærmeste, som for en tid må klare dagligdagen alene, der hvor man ellers har været to til at dele ansvaret. Indsatsen har kostet.
 145 Flere er kommet alvorligt til skade, og nogle har mistet livet. Alle samler vi vore tanker om dem og deres pårørende med ønsket om, at det nye år dog må bringe

noget godt.

150

Intet år går hen, uden at nogle vil huske det med sorg for, hvad de har måttet gennemleve, enten det var sygdom og ulykke eller tabet af et elsket menneske.
155 Den trygge, vante dagligdag blev med et forvandlet. Hvordan vil det nye år dog blive? Jeg vil ønske, at det nye år må blive godt og fornyende også for dem. Så rinder det gamle år da ud. Klokken 12 vil klokkerne ringe et nyt år ind - et nyt år med nye udfordringer, nye muligheder. Lade os hver især prøve at tage vort ansvar op i stort og småt, hvor vi møder det. Sådan kan vi bedst hjælpe med at
160 bringe nyt håb til alle modløse, og sådan tror jeg, at 1995 vil kunne bringe nye glæder til os alle.

165

GUD BEVARE DANMARK

Kilde

kongehuset.dk

170

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Kongehuset, Nytårstale

175

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1994>

180

185